

Art, Consum i Treball #ConversaKULT

Published by [KULT Comunitat de cultura radical](#) [1] on 26/07/2022 - 09:47 | Last modification: 14/11/2022 - 18:33

Relatoria de la segona #ConversaKULT amb Daniel Gasol, autor del llibre 'Art in(útil)' (Raig Verd) i Miquel Gordillo (Malarrassa)

Com esdevé l'art un producte absorbit pel capitalisme? La figura de l'artista acaba sent fagocitada pel sistema? Aquestes i altres són unes qüestions plantejades en el llibre 'Art in(útil), sobre com el capitalisme desactiva la cultura' editorial Raig Verd. El seu autor, Daniel Gasol, Doctor per la UB en Producció i Investigació Artística, també exerceix com a artista, tot i que ell prefereix anomenar-se treballador cultural. Aquest assaig sorgeix arran la seva tesi doctoral a la universitat, "un dels llocs més classistes que m'he trobat mai", diu.

A continuació fem un resum de l'entrevista oberta que va mantenir Miquel Gordillo de Malarrassa amb Daniel Gasol, el passat 16 de març, als Amics de les Arts i Joventuts Musicals, dins el marc de les Converses KULT, un cicle de debats que es fan a diversos municipis per a una cultura popular, feminista i compromesa amb la llengua i el país.

A la taula, Daniel Gasol, esquerra, i Miquel Gordillo, dreta, durant la Conversa celebrada als Amics de les Arts i Joventuts Musicals de Terrassa

Al llibre parles contínuament del concepte d'art emergent. I de l'artista emergent com una construcció social pròpia del sistema capitalista.

L'etiqueta d'artista no m'agrada, tot i que tinc galeria d'art i faig exposicions, abans també escrivia crítiques d'art en dues revistes. Vull dir que el fet que ens hàgim de definir i encasellar em molestava. Des d'aquesta inquietud, vaig proposar una tesi que parlés sobre com es construeix la idea d'art i d'artista, m'interessava molt indagar en quin moment et posen o et deixen de posar l'etiqueta d'emergent.

Fa molts anys hi havia la figura de l'artista jove, imposat també per la Generalitat, com aquell qui pretenia encetar un treball artístic. Amb el temps hem vist que tenia implícita la idea de precarietat, la qual, a més, no té edat.

Després s'ha substituït pel terme emergent, com una cosa a punt d'ebullició, però no en relació amb el treball artístic, sinó a quin valor econòmic tindrà, per tant, amb una idea mercantilista de l'art. Els artistes han deixat de ser artistes per ser intents d'assalariat.

Parles de la institució cultural que diu allò que ha de ser art, com una forma de poder. Quins actors formen aquesta institució i com funciona?

La institució cultural es projecta com un espai que cuida o preserva la cultura, com un espai lliure. També visualment: el museu de color blanc, higiènic, sense publicitat, tot i que entres al Macba i ho presideix una placa de la Reina Sofia, la qual cosa ja és una forma de publicitat òbvia. Aquesta idea del cub blanc, aparentment neutre, pur i sense posició política, és falsa. No deixa de ser un espai de filtre que anuncia allò que ha de ser i no ha de ser. I no pot ser objectiu per què hi ha censura, com ara amb el cotxe amb símbols franquistes de Núria Güell, censurat per l'Ajuntament de Figueres, o el rei Juan Carlos sent penetrat per una dona sud-americana.

A més, com a consumidors, confiem en les institucions culturals. Les persones que van a un museu diuen, «no ho entenc, però com que està en un museu, deu ser art», i ho assumim com a tal perquè no som «experts». Hi ha museus i institucions que fan molt bona feina, però no es pot negar que són espais d'afirmació i anunciació.

I en aquest entramat que descrius, quin paper juga l'Estat? Podem resumir-ho dient que determina la política cultural?

No pot ser perillosa per a l'Estat, per això dic que la cultura ha de ser amable i dòcil. Ens diuen què hem de veure i què no hem de veure, Les institucions són una representació de la posició política. Per exemple Botero, amic del narco més gran de Colòmbia, que li donava molts diners per fer peces artístiques, quan simbòlicament no és que sigui pobre, és nul, simplement decorativista. Aquí tenim per exemple Jaume Plensa, a qui la Generalitat fa servir com a figura de la internacionalització de la cultura catalana.

Critiques tot el circuit que genera una determinada manera de produir «art»: el cub blanc, les convocatòries artístiques, subvencions, fins i tot el dossier de l'artista.

Exacte. El 1917 Marcel Duchamp, que va condicionar la nostra activitat artística, va posar un urinari en un museu, per intentar desactivar aquest concepte en què el white cube vol legitimar allò que és art. Ja en el segle XIX es va posar en qüestió per exemple amb l'art conceptual, o la performance, l'street art, que van néixer amb una perspectiva antimercantilista. Així i tot, la política va tenir l'estratègia d'absorbir-ho i mercantilitzar-ho. Les institucions educatives fan que com a artista hagi de seguir uns passos, com un entrenament a on has d'arribar, i té a veure amb un ordre molt empresarial, on s'inclouen les convocatòries, subvencions... Els dossiers que fa l'artista també es dissenyen amb uns objectius específics i generals, quina durabilitat tindrà, quan em costarà el transport... tot amb una lògica empresarial.

Pots llegir la relatoria sencera del debat [aquí](#) [2]

KULT COOP

Categories: Crònica

Categories: Actualitat

Tags: arts i creació

Tags: economia de la cultura

- [3]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/news/2022/07/26/art-consum-treball-conversakult>

Links:

[1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/kultcoop>

[2] <https://kult.coop/daniel-gasol-els-artistes-han-deixat-de-ser-artistes-per-ser-intents-dassalariat/>

[3] <https://interaccio.diba.cat/node/9029>